

Liberecký kraj
resort hospodářského a regionálního rozvoje, evropských projektů, územního plánování a rozvoje venkova

Zápis č. 6/2022

ze zasedání Komise Rady Libereckého kraje Revitalizace Ralska

konaného dne 1. června 2022 od 10 hodin
v Ralsku

Přítomni: **Mgr. Jiří Ulvr**

Ing. Miloslav Tůma

Ing. Jan Růžička

Lenka Mrázová

Josef Jadrný

Ing Ladislav Pořízek

Omluveni: **Václav Židek**

Mgr. Oldřich Němec

Ing. Tomáš Rychtařík

Ing. Roman Vohradský

Ing. Martina Körteltová

Mgr. Jan Farský

Mgr. Šárka Kalvová

Hosté: **Mgr. Michael Otta, MPA**

Ing. Ivo Dohnal

Tajemník: **Mgr. Zuzana Šiftová**

Návrh programu:

1. Zahájení
2. Schválení programu jednání
3. Kontrola plnění úkolů
4. Projednání možnosti odkupu hradu Ralsko
5. Diskuse k návrhu převodu bývalého vojenského letiště na stát
6. Studie proveditelnosti pro FVE v areálu bývalého vojenského letiště
7. Informace k workshopu Odolné Ralsko
8. Impaktové investování a Ralsko – možné směry budoucnosti, příklad dobré praxe Broumovsko
9. Různé
10. Závěr

Bod č. 1 – Zahájení

Jednání Komise Rady Libereckého kraje Revitalizace Ralska (dále jen „Komise“) bylo zahájeno v 10:00. Jednání zahájil a řídil Mgr. Ulvr, předseda Komise a představil Ing. Ivo Dohnala, který se jednání účastní jako zástupce Vojenských lesů a statků za Ing. Vohradského.

Bod č. 2 - Schválení programu jednání

Přítomní členové Komise schválili program jednání.

Bod č. 3 - Kontrola plnění úkolů

ÚKOL	SPLNĚNO/NESPLNĚNO
3.1 Zasílat aktuální informace o možnostech podpory hospodářsky a sociálně ohrožených území	splněno
5.1 Liberecký kraj by měl vyvolat jednání se současným majitelem hradu Ralsko za účelem možného odkupu objektu do vlastnictví kraje nebo obcí	splněno viz bod č. 4
5.2 Upravit tabulku záměrů a projektů na základě podnětů vzešlých z jednání Komise	splněno rozesláno se zápisem z 5. jednání
5.3 Průběžně aktualizovat a doplňovat tabulku projektů a záměrů	v uplynulém období neproběhla žádná aktualizace

K úkolu 3.1 M. Otta informoval, že v rámci Národního plánu obnovy bude výzva na podnikatelské brownfields – bližší informace budou rozeslány se zápisem. Nepodnikatelské brownfields budou podporovány prostřednictvím Ministerstva pro místní rozvoj (MMR), ale

výzvy zatím nejsou aktuální. Podpora demolic by stále měla probíhat prostřednictvím národního dotačního titulu pod MMR.

L. Mrázová doplnila, že by z Národního plánu obnovy mohla být podpořena bývalá továrna Falcon v Mimoni, která je v soukromém vlastnictví.

K úkolu 5.3 M. Otta doplnil, že tabulku projektů a záměrů budeme i nadále sledovat a minimálně jednou ročně by měla na jednání Komise proběhnout její revize.

Bod č. 4 – Projednání možnosti odkupu hradu Ralsko

J. Ulvr sdělil, že možnost odkupu hradu Ralsko byla na základě podnětu z minulého jednání Komise projednána mezi členy rady kraje, kteří vzali tuto možnost na vědomí a požádali Komisi o doplnění informace, jak by se obce (případně sdružení obcí) na správě a provozu hradu podílely v případě, že by Liberecký kraj koupil hradu realizoval.

J. Tůma doplnil, že současný majitel hradu nemá v úmyslu objekt prodat a má s ním své plány. V případě, že by o tom však uvažoval, přislíbil, že se v první řadě obrátí na dotčené obce. V tuto chvíli je tedy dle jeho názoru zbytečné se možností odkupu hlouběji zabývat.

L. Pořízek doplnil informaci J. Ulvra, že dosud řešené projekty byly zamítnuty z důvodu ochrany přírody, protože se zde nachází přírodní rezervace a evropsky významná lokalita a je zde tudíž deklarován zájem ochrany přírody.

J. Ulvr na závěr přislíbil, že se spojí s P. Králem, který projednání možnosti odkupu hradu inicioval, sdělí mu výstupy z jednání a případně se s ním domluví na projednání na dalším jednání Komise.

Úkol č. 6.1: Domluvit se s P. Králem na dalším postupu ve věci projednání možného odkupu hradu Ralsko.

Bod č. 5 – Diskuse k návrhu převodu bývalého vojenského letiště na stát

Bod č. 6 – Studie proveditelnosti pro FVE v areálu bývalého vojenského letiště

Projednání bodů č. 5 a 6 bylo z důvodu prolínání projednávaného obsahu sloučeno.

J. Ulvr informoval, že probíhají jednání mezi Libereckým krajem, Ministerstvem obrany a Vojenskými lesy a statky (VLS) a sdělil, že Liberecký kraj vnímá možnost převodu letiště na stát jako aktivitu Ministerstva obrany, které by zde chtělo zřídit armádní cvičiště s přibližně 2-3 cvičeními ročně, což může pro město Ralsko představovat návrat do historie. Liberecký kraj eviduje pro plochu letiště také další investiční záměry různých investorů, například realizaci fotovoltaické elektrárny či testovacího polygonu pro vozidla.

Dále J. Ulvr seznámil přítomné s dopisem pana hejtmana adresovaným krajským zastupitelům, který se týkal této problematiky:

- na jednání Mikroregionu Podralsko dne 26. 5. 2022 pan hejtman diskutoval se starosty možnosti postupu v dané věci, informoval je o aktuálním postoji LK k záměru a

představám Ministerstva obrany a VLS o převodu majetku a jejich snahách o obnovení vojenského prostoru pro potřeby Armády ČR,

- členové rady kraje se dohodli, že bude zadáno zpracování studie u VŠB-TU Ostrava s cílem zjistit technické, energetické a ekonomické přínosy využití pozemků v prostoru Ralska pro obnovitelné zdroje energie (FVE),
- na jednání Komise RK Revitalizace Ralska proběhne diskuse o záměru možného převodu majetku na stát,
- dle názoru pana hejtmana případný bezúplatný převod majetku na stát nepřipadá v úvahu a Ministerstvo obrany a VLS urgentně nevyžadují urychlené rozhodnutí ze strany kraje – považuje proto za správné vyčkat na zpracování odborného posouzení možných přínosů využití území v rámci výše uvedené studie, dále počkat na projednání v Zastupitelstvu města Ralsko a poté předložit radě a zastupitelstvu kraje návrh stanoviska kraje k možnostem převodu majetku.

J. Tůma reagoval, že se tato problematika bude projednávat na jednání Zastupitelstva města Ralsko dne 15. 6. 2022, k možnostem umístění fotovoltaické elektrárny (FVE) nemá bližší informace a návrat armády vnímá jako krok zpátky do minulosti.

I. Dohnal doplnit informaci, že v případě, kdyby letiště převzalo Ministerstvo obrany, připadlo by do správy VLS (převzetí údržby). Dále sdělil, že případné využití armádou by nebylo o aktivním výcviku, ale jednalo by se spíše o záložní mobilizační prostor pro armádu.

J. Ulvr shrnul, že je třeba vyčkat na výsledky zadávané studie, která by měla vyřešit například i technické podmínky.

J. Tůma reagoval, že v případě realizace FVE by byl problém s distribucí vyrobené energie a v oblasti jsou i další obdobné projekty, které již jsou pro město obtížně akceptovatelné. Zároveň chápe, že plocha letiště představuje pro kraj velkou zátěž (i finanční), ale z jejího dalšího využití má obavy. V souvislosti se zkušenostmi s realizací FVE v Ralsku nabídl zpracovateli studie spolupráci při její tvorbě.

J. Jadrný sdělil, že se účastnil jednání o možné realizaci FVE na letišti a přiblížil detaily záměru. Jednalo by se o zábor 4 travnatých ploch pro FVE a dále plochy na okraji letiště pro výrobu vodíku. Přínos by byl pro kraj ekonomicky velmi zajímavý a všechny nezbytné podmínky pro realizaci by byly ošetřeny také v rámci procesu EIA. Předpokládá se (a ověřit by to měla připravovaná studie), že pro FVE bude využitelných cca 75 ha a představuje to investici asi 2 mld. Kč. Investorem by neměl být Liberecký kraj, ten bude do investice vstupovat formou poskytnutí pozemků, na finančním zajištění bude participovat jen částečně a bude mít podíl cca 20-25 %. Životnost FVE by měla být 25 let, poté se celá zlikviduje a plocha letiště bude opět v původní podobě.

J. Jadrný dále reagoval na dotaz L. Mrázové ohledně budoucnosti rekreačních aktivit na ploše letiště v případě realizace FVE a sdělil, že je v první fázi potřeba zpracovat studii, čímž se otevřou argumenty pro další diskusi.

J. Tůma, I. Dohnal a J. Ulvr vyjádřili podporu zpracování studie, aby byly jasně představeny všechny možnosti a nastínila se i možná kolize s rekreačním využitím letiště.

J. Tůma informoval o jednání s panem hejtmanem ohledně případné změny územního plánu města Ralsko. Žádost o změnu by měla být řešena i přesto, že pak třeba k realizaci projektu nemusí dojít.

J. Růžička doplnil, že pro výrobu vodíku nemusejí být nutně použity plochy v blízkosti zástavby v Hradčanech, ale že by mohly být využity například volné prostory po zdemolovaných objektech.

J. Tůma upozornil, že všechny budoucí projekty a záměry se dotýkají mnoha lidí, kterým je potřeba vše řádně vysvětlit a zdůvodnit a sledovat také dopad do území. Dále seznámil přítomné s dalším záměrem, který se k němu dostal – vybudování spalovny komunálního odpadu na lesních pozemcích v Ralsku.

Bod č. 7 – Informace k workshopu Odolné Ralsko

L. Mrázová představila projekt Odolné Ralsko, který je součástí řešení tématu, jak společnost reaguje na stávající změny. Jedná se o tříletý výzkumný projekt, jehož výstupem by měla být realizace různých výstav, workshopů apod.

Již proběhl první workshop, na kterém bylo snahou představit přizvaným odborníkům Ralsko jako fenomén a motivovat je k tomu, aby se v příštích letech v rámci projektů a grantů Ralsku věnovali ze svého úhlu pohledu. Cílem je mj. také to, aby případné výzkumy byly participativní a podílelo se na nich i město a další stakeholderi. První skupina výzkumníků již Ralsko navštívila se záměrem sledovat architektonické hodnoty ve stávajících sídlech.

Celý projekt nemá souvislost s aktuálními jednáními o možném využití letiště a nebude se jednat o studie technického rázu.

L. Mrázová dále reagovala na dotaz M. Otty, v čem spočítá odolnost daná v názvu projektu. V minulosti proběhlo mnoho zvrátů, mění se charakter území, došlo k vylidnění, objevují se nové projekty – bude se proto zkoumat, jak oblast reaguje na tyto změny a zda je či není odolná. Mělo by to dát výstup, jaký smysl pro budoucí vývoj má se zabývat například zaniklými obcemi.

V návaznosti na podané informace proběhla diskuse o sociálních problémech, sociálně vyloučených lokalitách a záměrům nové bytové výstavby v Ralsku.

Další setkání k projektu je naplánováno na podzim.

M. Otta na závěr požádal o průběžné předávání informací o dalších výstupech projektu.

Úkol č. 6.2: Průběžně informovat o výstupech projektu Odolné Ralsko.

Bod č. 8 – Impaktové investování a Ralsko – možné směry budoucnosti, příklad dobré praxe Broumovsko

L. Mrázová představila vizi prezentovanou na radě národních geoparků na Broumovsku týkající se impaktového investování. Jeho principem je, aby investice přinášely kromě ekonomického zisku také pozitivní dopad do území (například v sociální oblasti či v oblasti životního

prostředí). Nastínila tedy myšlenku, že by bylo zajímavé, kdyby kraj uspořádal na toto téma workshop s cílem zajistit jiný pohled na realizaci projektů.

M. Otta na to reagoval, že dobrou zkušenost z Broumovska nelze jednoduše uplatnit i v případě Ralska. Je třeba, aby tato myšlenka vzešla od někoho, kdo v Ralsku žije a má potřebné finanční zajištění a kontakty a za ním by pak šli případní investoři (nepůjdou sem na základě krajského workshopu). Podobně jako na Broumovsku toto funguje i v Moravskoslezském kraji, ale není to standard a není to přenositelné – je třeba k tomu mít místní „motor“.

J. Tůma doplnil, že jediný způsob, jak by rozvoj Ralska mohl fungovat, je rozdělit území na menší celky a ty řešit odděleně – nenajde se nikdo, kdo by zainvestoval celé území a každá z jeho částí je také jinak uchopitelná.

J. Růžička souhlasil s postojem J. Tůmy a sdělil, že Ralsko nevnímá jako jeden celek, jedná se o různé lokality s různou možností využití a měly by se tedy řešit lokálně.

Bod č. 9 – Různé

J. Růžička se dotázal na budoucí možnosti podpory demolic, kdy mají zpracovaný projekt na demolice včetně řešení odpadů, ale nezná postoj kraje, jestli má zájem v demolicích pokračovat a případně z jakých zdrojů budou financované, protože výzva MMR zatím není vyhlášena.

M. Otta reagoval, že nemá žádné informace o tom, že by se v demolicích nemělo dále pokračovat.

J. Ulvr přislíbil, že se na základě informací, které mu KSS poskytne, domluví s p. radním Svitákem, jak se bude v procesu demolic dále pokračovat.

Úkol č. 6.3: Dořešení dalšího průběhu demolic objektů.

L. Mrázová rozdala přítomným pozvánku na Mezinárodní festival přírodního umění Proměny, který se uskuteční dne 18. 6. 2022 – www.festival-ralsko.com.

M. Otta podal informaci k tvorbě studií pro hospodářsky a sociálně ohrožená území, z nichž jedna by měla být zpracována i pro území bývalého vojenského prostoru Ralsko. Jakmile budou nějaké výstupy z této aktivity, budou s nimi členové Komise seznámeni.

M. Otta dále informoval, že se v současné době zpracovává nový akční plán Strategie regionálního rozvoje ČR, kde je jedna z aktivit zaměřena i na rozvoj bývalých vojenských újezdů – je možné se tam pokusit prosadit i nová témata a mělo by to být pak zohledněno zejména v národních dotačních titulech. Návrh aktivity bude členům Komise rozeslán k možnému připomínkování.

Úkol č. 6.4: Možnost připomínkovat návrh aktivity v rámci přípravy akčního plánu SRR ČR.

Na dotaz J. Jadrného ohledně podílu již zdemolovaných objektů odpověděl J. Tůma, že jsou dle jeho odhadu přibližně 2/3 objektů zdemolovány, ale že se zde nacházejí i opuštěné objekty v soukromém vlastnictví.

I. Dohnal pozval na akci Lesnický den v Ralsku, která se uskuteční ve dnech 17.-18. 6. ve Skelné huti - <https://www.vls.cz/cs/pro-verejnost/lesnicky-den-v-ralsku>.

Bod č. 10 – Závěr

Bylo dohodnuto, že další jednání Komise se uskuteční **v úterý 13. září 2022 od 10 hodin ve Stráži pod Ralskem.**

Souhrn úkolů:

ÚKOL	ZODPOVÍDÁ	TERMÍN
3.1 Zasilat aktuální informace o možnostech podpory hospodářsky a sociálně ohrožených území	M. Otta	průběžně
5.3 Průběžně aktualizovat a doplňovat tabulku projektů a záměrů	všichni členové	průběžně
6.1 Domluvit se s P. Králem na dalším postupu ve věci projednání možného odkupu hradu Ralsko	J. Ulvr	13. 9. 2022
6.2 Průběžně informovat o výstupech projektu Odolné Ralsko.	L. Mrázová	průběžně
6.3 Dořešení dalšího průběhu demolic objektů	J. Růžička, J. Ulvr	13. 9. 2022
6.4 Možnost připomínkovat návrh aktivity v rámci přípravy akčního plánu SRR ČR.	všichni členové	12. 6. 2022

.....
Mgr. Jiří Ulvr
předseda Komise Rady Libereckého kraje Revitalizace Ralska

zapsala: Mgr. Zuzana Šiftová
tajemník Komise Rady Libereckého kraje Revitalizace Ralska

Liberec, 6. června 2022